

Het minicongres

Het minicongres is een werkvorm die het beste als een totaalopdracht kan worden omschreven: studenten doen een literatuurstudie, schrijven daarover een paper en presenteren hun bevindingen op een (eendaags) congres. Met het minicongres wordt een kader geschapen dat de werkelijkheid van het wetenschappelijke congres dicht nadert, zonder dat dat leidt tot een onveilige leeromgeving. En omgekeerd: er is voldoende ruimte voor voorbereiden, oefenen en feedback, zonder dat dat ten koste gaat van het realiteitsgehalte van de taak; op de dag zelf staan de studenten voor hun publiek. De opzet van het minicongres gaat uitstelgedrag tegen, zorgt ervoor dat studenten aan de slag gaan met het hele academische-vaardighedenarsenaal (van het verzamelen en verwerken van wetenschappelijke informatie tot en met het schriftelijk en mondeling presenteren van die informatie) en leidt er bovendien toe dat ze, zowel in de voorbereiding als op het congres, bij elkaars werkzaamheden betrokken worden en leren om elkaar van constructieve feedback te voorzien.

Werkwijze

- 1 De docent kiest een congressthema en zoekt een passend inleidend artikel, dat zich leent voor een eerste oriëntatie op het onderwerp.
- 2 Nadat de studenten zich op het onderwerp hebben ingelezen, worden in een plenaire bijeenkomst vragen geformuleerd, waarop het te verrichten (literatuur)onderzoek een antwoord moet geven. De geformuleerde, min of meer samenhangende verzameling onderzoeksvragen, kan beschouwd worden als een eerste concept van het congresprogramma;
- 3 De onderzoeksvragen worden verdeeld over studentenkoppels. Van de koppels wordt gevraagd het resultaat van de literatuurstudie in de vorm van een congresbijdrage (paper) in te leveren. De inhoudelijke en vormtechnische eisen die aan de paper worden gesteld, zijn uniform en bekend bij de studenten;
- 4 De papers worden twee weken voor de congresdatum elektronisch aan de docent toegestuurd. De docent redigeert de congresbijdragen en draagt er zorg voor dat de congresbundel tijdig in het bezit is van de studenten;
- 5 In de laatste twee weken bereiden de studentenkoppels zich voor op de congrespresentaties. In deelgroepen worden presentatievaardigheden geoefend (generale repetities);
- 6 Het congres zelf is een feestelijke gebeurtenis waar de studenten hun onderzoeksbevindingen aan elkaar presenteren en waar ze nog de gelegenheid hebben om aanvullende informatie onder de aandacht te brengen. Ieder studentenkoppel treedt tevens op als inhoudelijk referent van een ander duo.

Voorbeeld

Het minicongres is ontleend aan de vakgroep Nederlands. Studenten krijgen daar de opdracht om een studiedag te organiseren waarvan het inhoudelijke programma bestaat uit de presentatie van de onderzoeksresultaten die in de loop van de cursus zijn verkregen. Deze bijdragen worden gebundeld en in de vorm van een interne publicatie, afhankelijk van de opzet, vooraf of tijdens het symposium aan alle deelnemers uitgereikt.

Vergelijkbaar van opzet is de jaarlijks georganiseerde conferentie bij Ruimtelijke Wetenschappen ter afsluiting van het Excellent Tracé.

Opmerkingen

- De feedbackfunctie zou nog meer versterkt kunnen worden door het samenstellen van de congrescommissie in handen te geven van één of meer redactiecommissies die de bevoegdheid hebben nadere voorwaarden te stellen aan opname van een ingediend paper (revisieronde).
- Ook kan worden gedacht aan het uitnodigen van een forum van experts (waaronder de docent) die een afsluitend commentaar geven op de gepresenteerde papers.
- Als de status of het belang van het congres het toestaat, kan er voor worden gekozen om studenten een belangrijke rol te laten vervullen in de organisatie ervan.

Over dit document

Deze werkvorm is afkomstig uit Milus, J., Oost, H. en Holleman, W. (2001). *Werken aan Academische vorming. Ideeën voor actief leren in de onderwijspraktijk*. Utrecht: Universiteit Utrecht (IVLOS).

U mag dit materiaal gebruiken indien u de bron correct vermeldt en indien u zelf ook uw materiaal deelt via de website.